

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розробник: **Оксана ДИЧЕНКО**, доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Урбоекологія
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	101 Екологія
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	«Моніторинг довкілля», «Оцінка впливу на довкілля», «Моделювання і прогнозування стану довкілля», «Основи сільськогосподарської екології».

Заплановані результати навчання:

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців науково-теоретичних знань і практичних навиків зі створення комфортного середовища на урбанізованих територіях з урахуванням природно-кліматичних чинників, закономірностей створення штучного середовища і забезпечення його рівноваги з природним середовищем; засвоєння здобувачами основних сучасних концепцій та технологічних підходів до реконфігурації індустріальних напрямів діяльності, спрямованих на зменшення забруднення і збереження природних ресурсів на локальному, регіональному та глобальному рівнях.

Основні завдання вивчення навчальної дисципліни:

- вивчення міста як суперекосистеми територіально-виробничого комплексу;
- вивчення кліматопу міста та повітряного середовища;
- вивчення едафотопу міста;
- вивчення водного середовища міста;
- вивчення масштабів та інтенсивності антропогенного і техногенного впливу на урбогеосоціосистему;
- визначення допустимого рівня антропогенного і техногенного впливу;
- прогнозування можливих наслідків цього впливу на здоров'я та життєдіяльність населення.

Компетентності:

загальні:

- Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

фахові:

- Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.
- Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища
- Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.

Програмні результати:

ПРН 5. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.

ПРН11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.

Програма навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л.	п.	с.р.
Тема 1. Місто як суперекосистема територіально-виробничого комплексу.	14	2	2	10
Тема 2. Кліматопо міста. Повітряне середовище міста.	18	2	8	8
Тема 3. Едафотоп міста.	16	2	8	6
Тема 4. Водне середовище міста.	16	2	8	6
Тема 5. Техносистема міста.	18	4	6	8
Тема 6. Управління природокористанням у містах.	20	2	8	10
Тема 7. Збереження екологічної рівноваги урбанізованих територій.	18	4	6	8
Усього годин	120	18	46	56

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання		Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань на самостійну роботу	
ПРН 2	40	10	50
ПРН 3	40	10	50
Разом			100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи ЗВО		Разом по темі
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань на самостійної роботи	
Тема 1. Місто як суперекосистема територіально-виробничого комплексу.	5	8	13
Тема 2. Кліматопо міста. Повітряне середовище міста.	10	4	14
Тема 3. Едафотоп міста.	10	4	14
Тема 4. Водне середовище міста.	10	4	14
Тема 5. Техносистема міста.	5	8	13
Тема 6. Управління природокористанням у містах.	10	4	14
Тема 7. Збереження екологічної рівноваги урбанізованих територій.	10	8	18
Усього:	60	40	100

Критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

5	Відмінне виконання практичної частини роботи та вільне знання теоретичної частини практичної роботи.
3-4	Достатнє виконання практичної частини роботи з невеликою кількістю неточностей, та знання теоретичної частини практичної роботи.
2	В цілому правильна робота з незначною кількістю помилок та поверхневе знання теоретичної частини практичної роботи
1	Виконання практичної частини роботи задовольняє мінімальним критеріям, відсутні відповіді на питання теоретичної частини практичної роботи.

Критерії оцінювання виконання вправ на самостійну роботу

3-4	Здобувачем надана повна відповідь на завдання (не менше 90% потрібної інформації) у письмовій формі.
1-2	Здобувачем надана коротка відповідь на завдання із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації) у письмовій формі

Трудомісткість

Загальна кількість годин 120 год. Кількість кредитів 4,0.

Форма семестрового контролю – Залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Існує можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та/або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни: Робоча програма навчальної дисципліни, платформа Moodle.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Василенко І.А. Урбоекологія. Дніпро: Акцент ПП, 2017. 309 с.
2. Величко О.М. Контроль забруднення довкілля. навч. посібник. К.: Основа. 2002. 256 с.
3. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища. К.: Знання, 2002. 203 с.
4. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць. Львів: Світ, 2005. 456 с.
5. Кучерявий В.П. Урбоекологія. Львів: Світ, 1999. 360 с.
6. Чайка В. Є. Урбоекологія. Вінниця, 1999. 368 с.

Допоміжні

1. Реймерс Н.Ф. Природопользование: Словарь-справочник. М.:Мысль, 1990. 638 с.
2. Корабльова А.І., Чесанов Л.Г., Савін Л.С. Вступ до екологічної експертизи: навч.-метод. видання. Дніпропетровськ: «Поліграфіст», 2000.
3. Правова база з питань екології та охорони природного середовища. Збірник нормативних актів. /Укл. Камлик М.І., Київ. Атіка. 2001. 632 с.
4. Экология города. Под ред. Стольберга Ф.В. К.: Либра, 2000. 464 с.

Інтернет ресурси

1. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби статистики України.
2. <http://www.menr.gov.ua> — Офіційний сайт Міністерства екології і природних ресурсів України.
3. <http://www.isleuth.com/envi.html> – Засіб пошуку інформації про довкілля.
4. <http://www.ecolife.org.ua> – Суспільний екологічний Інтернет-проект.
5. <http://www.nature.org.ua> – Екологічні сторінки України.
6. <http://www.emfund.com.ua> – Інформація з екології.
7. <http://catalog.uinte.kiev.ua/index.php> – Каталог Українських Web-ресурсів з екології.
8. <http://www.list.priroda.ru> – Каталог сайтів о природных ресурсах и экологии.
9. <http://www.informeco.ru> – Информационно-экологический портал Ин-форм-Экология.
10. <http://www.cci.giasnet.ru/main/index.htm> – Открытая справочно-информационная система ЭКОЛАЙН.
11. <http://www.webdirectory.com> – WEB-каталог з довкілля.
12. <http://www.ceroi.net/index.htm> – Колекція посилань на екологічні сайти.
13. <http://www.phschool.com/sf/planetdiary> – Щоденник планети.
14. <http://www.grida.no> – Global Resource Information Database (Глобальний ресурсний інформаційний банк даних).
15. <http://www.bdg.minsk.by/shevcov/index.htm> – Чорнобильський портал.